gemeente
Het Hogeland

Raadsvoorstel

Onderwerp: Duurzaam Integraal Huisvestingsplan
Datum: 3 juli 2024
Agendapunt: 17
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-houder(s): Wethouder K. Hansems
Steller: Tjassens, Jeanet
Zaaknummer: Z.HHL.079697

1. Samenvatting

In samenwerking met de schoolbesturen is een Duurzaam Integraal Huisvestingsplan (DIHP) opgesteld voor vervangende (ver)nieuwbouw van verouderde schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs. Alle scholen zijn beoordeeld op duurzaamheid, technische staat, functionele geschiktheid, ruimte behoefte (aantal leerlingen) en functionaliteit. Op basis van deze beoordelingscriteria is een lange termijn investeringsplan opgesteld, waarin stapsgewijs per cluster tussen 2025 en 2035, 12 scholen in het primair onderwijs en 1 school in het voortgezet onderwijs worden vervangen. Koppelkansen met ontwikkelingen in de kinderopvang en het dorp worden meegenomen, zodra een cluster aan de beurt is.

Het college heeft op 19 maart 2024 het besluit genomen om in afwachting van het vaststellen van de kadernota door de raad, in principe in te stemmen met het Duurzaam Integraal Huisvestingsplan. Waarna u op 10 april in een raadsinformatiebijeenkomst bent geïnformeerd over het plan en de financiële consequenties.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

De raad voor te stellen in te stemmen met het Duurzaam Integraal Huisvestingsplan onder voorbehoud van het al dan niet beschikbaar stellen van de investeringskredieten, jaarlijkse kapitaallasten en bijkomende budgetten in de Kadernota.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

De gemeente Het Hogeland heeft een wettelijke zorgplicht ten aanzien van adequate onderwijshuisvesting. De gemeente geeft hier invulling aan door samen met de schoolbesturen een visie te ontwikkelen ten aanzien van toekomstige onderwijshuisvesting. Met als doel om gezamenlijk tot een doelgericht, planmatig en samenhangend beleid te komen in de vorm van het DIHP. Naar verwachting worden gemeenten vanaf 2025 verplicht een IHP op te stellen.

3.2 Bevoegdheid raad

- De raad heeft budgetbevoegdheid.
- De raad zal per cluster gevraagd worden in te stemmen met de daar bijbehorend investeringskrediet.
- Bij uitzondering kunnen ook op elk moment koppelkansen worden meegewogen die mogelijk leiden tot afwijking van het voorkeurscenario en de clusteraanpak.

3.3 Wettelijk of beleidskader
Gemeenten zijn op basis van de Wet op Primair Onderwijs en de Wet op Voortgezet Onderwijs verantwoordelijk voor adequate huisvesting, welke is vertaald in de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Het Hogeland 2019.
Schoolbesturen in het basisonderwijs, en voortgezet onderwijs zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van het schoolgebouw.

3.4 Historische context
Onderwijs en gemeente hebben vanaf de herindeling in januari 2019 ingezet op de uitvoering van de versterkingsopgave, het scholenprogramma. Wat nog ontbrak was een planmatig en samenhangend beleid voor de niet versterkte scholen. Een lange termijn investeringsplan waarin ook de niet versterkte scholen worden meegenomen, om als gemeente en scholen planmatig te kunnen investeren.

4. Beoogd resultaat (of effect)
Een lange termijn investeringsplan, waarin strategische huisvestingsafspraken met de schoolbesturen zijn vastgelegd voor zowel het primair als voortgezet onderwijs. Een duurzaam strategisch huisvestingsplan is gebaseerd op samenhangend beleid, waarin duurzame huisvesting bijdraagt aan het bieden van kwalitatief goed onderwijs.

5. Toelichting
5.1 Argumenten/motivering
Het DIHP stelt gemeente en schoolbesturen in staat om de komende jaren proactief, integraal en planmatig te investeren in de onderwijshuisvesting met als doel onderwijshuisvesting zodanig in te richten, dat kwalitatief goed onderwijs kan worden geboden voor de langere termijn.

5.2 Risico’s
De rentecomponent van de kapitaallasten is afhankelijk van het renteomslagpercentage. In de financiële doorrekening is gerekend met een omslagpercentage van 1,5%, ons huidige omslagpercentage in de begroting.
Een ander risico is de ontwikkeling van de bouwkosten. De laatste investering staat gepland voor 2035. Dit risico is deels afgedekt door de investeringsbedragen met 10% te verhogen voor marktcorrectie en onvoorzien. Het is de verwachting dat in de eerste jaren deze 10% (nagenoeg) niet aangesproken hoeft te worden, waardoor voor de investeringen in de latere jaren meer ruimte is om prijsstijgingen op te vangen.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking
De totale investering voor de vervangende (ver)nieuwbouw van de 13 scholen bedraagt € 47.664.540 verspreid over de periode 2025 t/m 2035. De bijbehorende kapitaallasten starten in 2028, het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname. De kapitaallasten lopen op van € 435.138 in 2028 naar € 1,6 miljoen in 2036 en nemen daarna weer af door de rentecomponent over de lagere boekwaarde als gevolg van de afschrijvingen.

De te vervangen scholen zijn nog niet volledig afgeschreven op het moment dat de nieuwe scholen in gebruik worden genomen. Deze restant boekwaarde bedraagt in totaal € 2 miljoen en wordt, zodra niet meer in gebruik, in een keer afgeschreven. Tegelijk met het afboeken van de restant boekwaarde, vervallen de oude kapitaallasten voor deze scholen. Voor de periode tot en met 2037 gaat dat om een bedrag van ruim 1,1 miljoen. Bekeken over een langere periode dan 2037, zijn de te vervallen oude kapitaallasten even hoog als de af te boeken boekwaarden van € 2 miljoen

Onderstaande onderdelen hebben effect op de exploitatie:

- Kapitaallasten (rente en afschrijving)
- Eenmalige bijkomende kosten; 15% van het investeringsbedrag per jaar
- Afboeken restant boekwaarden
- Vrijvallende afschrijvingslasten

Per saldo lopen deze exploitatielasten op van € 171.000 in 2025 tot € 2,1 miljoen in 2034 en nemen daarna weer af.

In de financiële doorrekening is geen rekening gehouden met (financiële) koppelkansen.

De financiële gevolgen worden opgenomen in de kadernota en worden daar meegenomen in de integrale afweging van de voorstellen. Definitieve besluitvorming over de dekking van het DIHP vindt daar plaats.

7. Inbreng belanghebbenden
Er is gewerkt met een werk- en een stuurgroep. Er zijn gezamenlijke bijeenkomsten georganiseerd waarin vertegenwoordigers van gemeente en schoolbesturen informatie, inzichten en standpunten gedeeld hebben om tot een samenhangend en gedragen plan te komen. Kinderopvangorganisaties zijn ook uitgenodigd voor de bijeenkomsten. Daarnaast zijn er nog een aantal belanghebbenden betrokken middels interviews.
Het DIHP is gezamenlijk met de hierboven benoemde partijen tot stand gekomen en vastgesteld in de stuurgroep.

8. Vervolgtraject
8.1 Uitvoering
Zodra het DIHP en de bijbehorende investering in de kadernota zijn vastgesteld, worden schoolbesturen geïnformeerd en kan, conform de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Het Hogeland 2019, uitvoering worden gegeven aan het DIHP. Te starten met cluster 1.

8.2 Tijdspad
Het DIHP is een plan voor de periode 2024-2040. Waarbij in 2033 het laatste van de 6 clusters aan de beurt zal zijn, met uiteindelijke in gebruik name in 2036.

8.3 Communicatie
Na vaststelling van de kadernota, worden de werk- en stuurgroep geïnformeerd.

8.4 Evaluatie
nvt

Bijlage(n):
Rapport DIHP

Achterliggende documenten:
Rapport DIHP

Winsum, 13 mei 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,	Burgemeester,
Paul van Vilsteren	Henk Jan Bolding